

№ 15/1959.

FINANSUTSKOTTETS betänkande № 15/1959 med
anledning av Ålands landskapsstyrelses fram-
ställning till Ålands landsting med förslag om
utverkande av extraordinarie anslag för upp-
förande av ett turisthotell i Mariehamn.
(33/1959)

Med anledning av ovannämnda framställning, varöver Landstinget in-
begärt utskottets utlåtande, får utskottet härmed värdsamt framhålla
följande:

Såsom byråchefen Runar Åkerfelt meddelade Landstinget, då detta
ärende föredrogs för remiss är hotellrummens procentuella andel i
landskapets logeringsmöjligheter synnerligen låg. De uppgivna siffror-
na om inemot 1.000 pensionatsrum, inemot 2.000 rum i självhushåll och
800 - 1.000 privatrum samt blott 80 hotellrum skulle innebära, att
hotellrummen utgöra blott 2 % av totalantalet. I jämförelse med Norge,
där 30 % anses vara lämplig andel hotellrum, är disproportionen i land-
skapet betydande. Ehuru de lokala förhållandena och måhända också en
något olika uppfattning om gränsen mellan hotell och pensionat delvis
kunna utgöra förklaring på den stora skillnaden, synes det utskottet
uppenbart, att landskapet icke har tillfredsställande möjligheter till
inkvartering av turister i hotell.

Det i självstyrelselagen fastslagna systemet för självstyrelseför-
valtningens finansiering innebär, att återhållsamhet med utgifter inom
någon förvaltningsgren icke kommer en annan förvaltningsgren tillgodo.
Om landskapet avstår från att göra anspråk på ett anslag, motsvarande
de i riket för turismen investerade statsmedlen, leder detta alltså
blott till, att landskapet går miste om det extraordinarie anslag, som
landskapet skulle vara berättigat till. Under sådana omständigheter
kan utskottet icke omfatta de inom Landstinget framförda åsikter, som
gått ut på att anslag icke borde begäras för detta ändamål på den grund,
att extraordinarie anslag under de senaste åren begärts - och till stor
del också beviljats - till mycket betydande belopp.

En medlem i utskottet har haft avvikande åsikt i detta ärende så-
tillvida, att han befarat en återverkan på andra äskanden om extra-
ordinarie anslag ifall Landstinget skulle omfatta utskottsmajoritetens
åsikt.

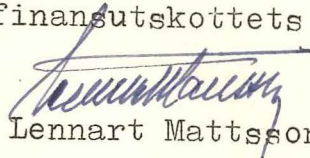
Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå,
att Landstinget måtte ingå till Ålandsdelega-
tionen med en framställning av den lydelse

-2-

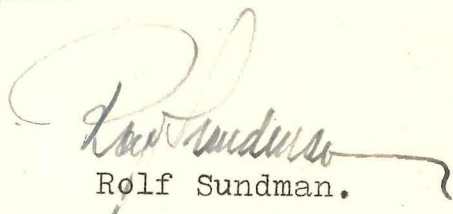
landskapsstyrelsen föreslagit, samt att till denna framställning måtte fogas också den utredning, som medföljde landskapsstyrelsens återkallade framställning № 30/1958.

Mariehamn, den 5 november 1959.

På finansutskottets vägnar:

Lennart Mattsson.

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Lennart Mattsson, viceordföranden Evald Häggblom samt ledamöterna Clemes, Danielsson och Gunnar Häggblom.

T i l l Å l a n d s d e l e g a t i o n e n

från Ålands landsting.

Ålands Turistförening r.f. har hos Ålands landskapsstyrelse
anhållit om lånemedel för uppförande av ett turisthotell i Marie-
hamn och som stöd för sin ansökan förebragt en vidlyftig utred-

ning, vilken landstinget bifogat denna framställning. Avsikten är att ersätta nuvarande Mariehamns Societetshus med en helt ny anläggning, som med större och bättre utrustade utrymmen kunde betjäna den växande turistströmmen till landskapet. För ändamålet har Mariehamns stad utfäst sig att till det planerade företaget överlämna den nuvarande fastigheten utan vederlag.

Turismen till landskapet utvecklades redan under 1930-talet till en betydande faktor inom landskapets näringsliv. Efter andra världskrigets slut har turismen småningom åter ökat i betydelse och visar under de senaste åren en klart positiv utveckling. Detta har medfört, att anläggningarna för härbärgering och förplägnad av turister i landskapet numera icke förslå för den stora efterfrågan och att nya anläggningar måste uppföras. De flesta av dem ha uppförts med övervägande privata medel och intresset här för synes fortbestå. Vissa behov kunna dock icke tillfredsställas med på privat håll investerade medel. Sålunda har det visat sig omöjligt att intressera företagare för uppförande av en ny hotellrestaurang i Mariehamn, ehuru en sådan anläggning vore synnerligen betydelsefull för turismens fortbestånd och utveckling i landskapet. Ehuru landskapet såsom turistmål torde intaga en viss sär-

ställning inom landet, jämförbart måhända i detta avseende med de stora/ⁱⁿ⁻sjöområdena på fastlandet och med Lappland, saknas här en anläggning som skulle motsvara de av staten och Turistföreningen i Finland uppförda anläggningarna på vissa natursköna platser i riket. Ålands turistförening har därför föreslagit, att den ovan påtalade bristen i landskapet måtte lösas på ett sätt, som vad finansieringen beträffar motsvarar förhållandena i riket. Denna lösning kunde lämpligen åstadkommas genom att riva Mariehamns Societetshus' nuvarande byggnader och ersätta dem med en helt ny hotellrestauranganläggning, som jämväl skulle omfatta turistbyrålokaliteter, dam- och herrfrisering, bilgarage, bilservicesstation och andra sådana avdelningar, som man brukar inrätta i samband med moderna hotellrestauranger.

Ovannämnda anhållan från Ålands Turistförenings sida har Ålands landskapsstyrelse i princip omfattat. Landskapsstyrelsen har dock ansett, att hotell-restauranganläggningen borde uppföras i etapper, varför tillsvidare föreslagits, att endast sommarhotellavdelningen, som är projekterad så, att den utan svårighet kan anslutas till nuvarande Mariehamns Societetshus, i detta skede skulle uppföras. På detta sätt kunde kapitalbehovet nedbringas till 70 milj. mark.

Dessutom skulle man vinna den fördelen, att erfarenheter av denna avdelnings lämplighet och av driftskostnaderna skulle kunna utnyttjas för den fortsatta utbyggnaden. Ehuru Mariehamns Societets-
hus' nuvarande byggnader äro mycket gamla och otidsenliga samt fordra stora underhållskostnader, torde de kunna användas ännu några år. Då nybyggnadsprojektet är planerat på ett sådant sätt, att sommarhotellet jämte den nuvarande hotell-restaurangen kunna arbeta som en komplett anläggning med obetydliga justeringar, har landstinget för sin del kunnat omfatta detta förslag.

Totalkostnaderna för anläggningens uppförande och inredning blir på detta sätt 106.610.000 mark. Landstinget anser, att den av landskapsstyrelsen föreslagna fördelningen av finansieringen^{nämli}, att landskapet skulle svara för 2/3 och 1/3 skulle erhållas på privat håll, motsvarar i riket tillämpade principer för finansieringen av de större turistanläggningarna. Enligt denna fördelning grund borde landskapet deltaga i finansieringen med 70 milj. mar. För att landskapet skall kunna kontrollera medlens användning förslås, att beviljade medel användas för tecknande av aktier i ett aktiebolag, som skulle äga fastigheten jämte därpå uppförd anläggning och utarrendera densamma till Ålands Turistförening att av

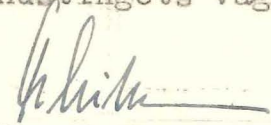
denna drivas mot ett skäligt arrende.

Med hänvisning till det ovan anförda får landstinget vördsamt anhålla,

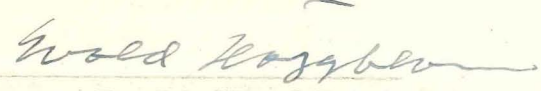
att Ålandsdelegationen måtte bevilja landskapet Åland ett extraordinarie anslag om sjuttio miljoner (70.000.000) mark för finansiering av en hotell-restauranganläggning i Mariehamns stad.

Mariehamn, den 8 december 1959.

På landstingets vägnar:

Th. Eriksson

talman.

Evald Häggblom

vicetalman.

Eliel Persson

vicetalman.